

Namn: _____

Klass: _____

Nobeldagen

Den 10 december är det Nobeldagen.

Då delar man ut årets Nobelpris.

De som får Nobelpriset kallas för

Nobelpristagare.

Nobelpristagarna får en medalj,

ett diplom och pengar –

ungefär 10 miljoner kronor.

När nobelpristagarna fått sina priser

är det stor middag för 1 300 gäster

i Stockholms stadshus.

Dukning till Nobelmiddagen

Nobelpriset

Nobelpriset delas ut till personer som har gjort bra saker för många människor.

Nobelpriset delas ut till forskare som har gjort en viktig upptäckt eller uppfinning.

Det delas också ut till författare och till människor som arbetar för fred i världen.

Nobelprismedaljen

Alfred Nobel

Det var Alfred Nobel som kom på att det skulle finnas ett Nobelpris.

Alfred Nobel levde på 1800-talet.
Han föddes i Stockholm 1833.

Alfred Nobel gjorde många olika saker.
Han var bland annat uppfinnare
och affärsman.

En av hans uppfinningar är dynamiten.
Dynamit är ett ämne som man använder
när man spränger i berg för att till exempel
bygga vägar och tunnlar.

Dynamit

Alfred Nobel reste till många länder för att sälja sin uppfinning. Då var det bra att kunna många språk. Alfred Nobel kunde tala fem olika språk!

Det var många som ville köpa det nya sprängämnet. Alfred Nobel byggde upp fabriker i många länder. Han blev rik och berömd.

Alfred Nobel ville att hans pengar skulle användas på ett bra sätt när han dog.

Därför skrev han ett testamente. I testamentet stod att hans pengar skulle användas till att dela ut pris inom fem olika områden: fysik, kemi, medicin, litteratur och fred.

Alfred Nobel dog i San Remo i Italien den 10 december 1896.

Varje år på hans dödsdag delas Nobelpriset ut.

Alfred Nobel

Kommer du ihåg?

Skriv svar.

Vilket år föddes Alfred Nobel?

Var dog Alfred Nobel?

Vad uppfann Alfred Nobel?

Vilket datum delas Nobelpriset ut varje år?

Vilka Nobelpris finns det?

Ringa in de kategorier som Nobelpriset delas ut i.

fred

musik

konst

teknik

medicin

fysik

kemi

litteratur

Vad stämmer?

Sätt kryss.

Alfred Nobel levde på 1900-talet.

Alfred Nobel levde på 1800-talet.

Nobelpriset delas ut på Alfred Nobels dödsdag.

Efter prisutdelningen är det middag på Kungliga slottet i Stockholm.

Alfred Nobel föddes i Italien.

Alfred Nobel uppfann dynamiten.

Staty som föreställer Alfred Nobel

Svenska Nobelpristagare

Flera svenskar har fått Nobelpriset.

Det här är några av dem.

Selma Lagerlöf

Selma Lagerlöf fick Nobelpriset
i litteratur 1909.

Hon har bland annat skrivit boken
Nils Holgerssons underbara resa
genom Sverige.

Hon skrev boken som en läsebok
för skolan.

Selma Lagerlöf

Dag Hammarskjöld

Dag Hammarskjöld fick Nobels fredspris 1961.
Han var generalsekreterare (högsta chef) i Förenta nationerna, FN.
Han arbetade för att FN skulle vara starkt och självständigt.
Han fick priset efter sin död.
På den svenska 1 000-kronorsedeln finns ett porträtt av Dag Hammarskjöld.

Dag Hammarskjöld på ett frimärke från USA.

Gustaf Dalén

Gustaf Dalén fick Nobelpriset i fysik 1912.
Han var uppfinnare och kom på hur man kunde få fyrar att lysa på ett säkrare och bättre sätt.
Hans uppfinning gjorde det säkrare för fartygen i mörker och dimma.

Gustaf Dalén på ett svenskt frimärke.

Svenska nobelpristagare

Vem är det? Dra streck till rätt nobelpristagare.

Fick Nobelpriset i fysik.

Fick Nobelpriset i litteratur.

Fick fredspriset.

Skrev Nils Holgerssons underbara resa genom Sverige.

Var generalsekreterare för FN.

Uppfann ett sätt för fyrar att lysa bättre.

Finns på 1 000-kronors sedeln.

Nobelordlista

Ta reda på vad orden betyder och skriv eller berätta betydelsen.

testamente

uppfinnare

generalsekreterare

fyr

litteratur

Leta ord

Hur många ord kan du bygga med bokstäverna?

Du får bara använda samma bokstav en gång.

Det finns ett ord som använder alla tio bokstäver.

M E S T E T A T E N

Diskutera

Det finns många problem och svåra saker som vi människor behöver komma på lösningar till.

Diskutera frågorna tillsammans i grupp. Fundera gärna en stund på egen hand innan ni pratar med varandra.

Frågor

- Vilka problem eller svåra saker önskar du att vi kunde lösa?
- Vilka uppfinningar eller upptäckter tror du kommer att få Nobelpris i framtiden?

Nobelprismedaljen